

محل اداره

مجلس شورای ملی

شماره تلفن: ۳۳۷۴۸

روزنامه یومیه تک شماره ۳ ریال

بهای اشتراک

مذاکرات مجلس شورای ملی سال ۱۳۳۶ ریال

آگهی ها ۱۰۰

مذاکرات مجلس و آگهی ها ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

سال سیزدهم

شنبه ۱۸ تیر ماه ۱۳۳۶

شماره ۳۶۱۶

شماره مسلسل ۱۰۴

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۰۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه

ششم تیر ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب

- ۱- طرح صورت مجلس
 - ۲- سؤال آقای پردلی راجع به پل آراب و راه زابل و جواب آقای معاون وزارت راه
 - ۳- سؤال آقای دکتر دادفر راجع به پرداخت قیمت اراضی ایستگاه راه آهن مراغه و موکول شدن جواب آن بعد
 - ۴- اعلام تصویب صورت مجلس
 - ۵- تقدیم چند فقره سؤال بوسیله آقای امید نوری
 - ۶- سؤال آقای مهدوی راجع به قیمت گازوئیل و جواب آقای معاون وزارت دارائی
 - ۷- سؤال آقای دولت آبادی راجع باحاله رسیدگی جریمه های ازمهین قصر شیرین بتهران و جواب آقای کیفل وزارت دادگستری
 - ۸- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای عمادتربتی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- طرح صورت مجلس

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت می شود (بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان: دکتر آهی، دکتر نفیسی، رامبد، دولتشاهی، صدر، زاده، سراج حجازی، قرشی، دکتر عدل، کاظم شبیانی، عرب شبیانی، فضائلی، مرتضی حکمت، دهقان، جلیلی، اردلان، اعظم، زنگنه، علامه، وحیدی، عباسی، تیمورتاش

خزیمه علم، صادق بوشهری، مهندس - شبیانی، صراف زاده، مهندس بهبودی، موسوی، عبدالحمید بختیار، دکتر امین، اقبال، عمیدی، نوری، سالار بهزادی، امامی خوئی، اورنگ، دکتر سعید حکمت، دکتر هدایتی، مسعودی، کیسکاووسی، عامری، غائبین بی اجازه - آقایان: فراگزلو، دکتر عمید، دکتر طاهری، کشکولی، حشمتی، بزرگ ابراهیمی، سنندجی

۲- سؤال آقای پردلی راجع به پل نهراب و راه زابل و جواب آقای معاون وزارت راه

نایب رئیس - سؤالات مطرح است آقای پردلی بفرمائید

پردلی - بنده سه سؤال از وزارت راه کرده بودم یکی راجع به پل موقتی نهراب که کی خاتمه پیدا میکند و چند سال طول می کشد (چند نفر از نمایندگان - آقا بلند تر صحبت بفرمائید ما نمی شنویم) (مشار - این بلند گو نیست یواش گوشت) یک پل چوبی قرار بود ساخته بشود وزارت راه چه اقدامی

کرده معلوم نیست که کی ساخته خواهد شد و وزارت راه چه عملی کرده است دیگر اینکه سیلی که آمده است و راه را قطع کرده ببینیم چه عملیات مؤثر اساسی وزارت راه در باره این سیل و باز شدن راه انجام داده و کی این راه باز میشود؟

نایب رئیس - آقای معاون وزارت راه معاون وزارت راه (مهندس -

مشایخی) - بطوریکه خاطر آقایان محترم مسبوق است رود همیروند پس از طی مسیر طولانی بدریاچه هامون میریزد اما سال در نتیجه بارندگی های فراوان طغیان رودخانه شدیدتر بود و چون این رودخانه مانند سفیدرود و کرخ حامل رسوبات بسیاری است چنانچه مراقبت و توجه مداوم نشود همیشه بیم این قبیل مخاطرات وجود دارد

سیل اخیر در اوایل اردیبهشت جاری شده سد های خاکی ساحل راست را خراب و دو نلک اراضی اطراف زابل مبدل بدریاچه عظیمی شد کثرت آب سبب شد که سطح دریاچه بالا آمده کلیه اراضی مجاور رامستور و وارد مسیر قدیمی که بنام شبله معروف است بشود

در اواسط اردیبهشت که بنده شخصاً به آن محل رفته و مشاهده کردم در شبله جریان آب بعرض ۱۵۰ متر و ارتفاع ۱۲ متر با سرعت ۳ متر در ثانیه یعنی بیش از دوهزار متر مکعب در ثانیه مقدار آبی بود که جریان داشت و اظهار میداشتند وقتی باد های موسمی که جریان غربی - شرقی است شروع شود ممکن است سطح آب از این حد نیز تجاوز کند

طغیان مذکور راه شبله بزابل را از ارتفاعات ۵۰۰ متر بالا یوشانده و طبق اخباری که بعداً رسید از آن حد تجاوز نموده مقداری از اراضی تاسو کی را فرا گرفته

بود بعبارة آخری در حدود ۶ تا ۷ کیلومتر راه بین شیله تا پل نهر ابو از پل مذکور تا سه کیلو متر بطرف زاویل زیر آب است .

وزارت راه بلافاصله پس از این جریان با وجود مشقه بودجه یا نصفه در اریال اضافه اعتبار تلگرافی ابلاغ و دوبله روز از خراسان فرستاده شد در محلی نیز در مجاور نقاطیکه جاده را آب فرا گرفته بود راه فرعی احداث کردند اصلاح راه بین شیله و زاویل پس از فروکش نمودن آب بوسیله بولدوزر ها ادامه خواهد یافت و سطح راه که مرتفع شد کمتر مورد تجاوز آب قرار خواهد گرفت

ولی مسئله مهم استقرار ارتباط روی شیله بود که راه علاج منحصر احداث فریبت است بدین منظور تجسس شد یک کرجی بزرگ ده متر در ۲ متر فلزی که در بندر بهلوی بود با سرعت بدنه آن را تویض کرده روز ۲۹ ماه گذشته بوسیله تریلی از آنجا حمل شده کابل و جر تریلی تهیه و بجهل (انبار) از اول بخواهید مانده به یک فرستاده شهابین کرجی ظرفیت هفت بار ۵۰ نفر مسافر دارد و باتوجه بسرعت زیاد آب با کابل محکم می بندند که بر احوالی مورد استفاده معوم قرار گیرد . بموجب تلگراف واصله کشتی فلزی روز ۲۹ ماه گذشته در شیله مورد استفاده قرار گرفت و مردم از این جهت راحت و خورسند شده اند و اما راجع به پل نهر ابیس از اینک پل سابق بطول ۸۰ متر در نتیجه طغیانهای دوسال گذشته از بین رفت صحبت ساختمان پل فلزی شد ولی مشکلات محلی و بودجه مانع اجرای آن شده موضوع ایجاد سد زهک و دهک که وسیله اطمینان بخش ارتباطیه است نیز مورد مطالعه قرار گرفت که آیا با وجود این سدها ساختمان یک پل فلزی لزومی خواهد داشت یا خیر تا بالاخره در سال گذشته قرار شد پل چوبی بهمان طول ۸۰ متر احداث شود قرارداد نیز منعقد و مشغول کار شدند . فقدان شمعهای بزرگ و محکم کار را تا آخر انداخت حتی در صد خریداری رحل شمع از هندوستان و پاکستان برآمده که آنهم به علت طول مدت عملی شد و ناچار از داخله تهیه و برای اینکه دوام آن بیشتر باشد پوشش آنرا با تیر آهن انجام دادیم جریان سیل گذشته معلوم کرد طول سابق ۸۰ متر کافی نیست لذا ۴ متر دیگر اضافه نمودیم این پل با دوری شمعهای ضخیم و محکم و روپوش آهنی ساخته شده بلافاصله پس از فروکش نمودن آب پل سازی با تمام رسیده راه سازی با وسایل میکانیکی انجام می شود کرجی فلزی هم در گارازی در محل باقی خواهد ماند که در مواقع طغیان استفاده شود و بدینترتیب عبور و مرور زاویل در حاله در آتیه تأمین خواهد شد

نایب رئیس - آقای بردلی توضیحاتی دارید بفرمائید

بردلی - عرض کنم میخوام وضعیت نهر اب را برای آقایان محترم روشن کنم و از وزیر سدهائی که بسته شده اخیراً از زاویل عبور میکند سهامه در سال آب دارد و این هم سه ماهه پشت سر هم ممکن است ده روز پنج روز هر روز طغیان بکند و یک ماهه دو ماهه سطح آب یائین باشد بهمان کیفیت اولی و نه ماهه تقریباً نهر اب خشک است و یا یک مقدار کمی آب راکد دارد و همین معلی که پل بسته میشود در حدود صد متر کمتر است یعنی پل که باید بسته شود از صد متر کمتر است اینجا دو قسمت است یک قسمت که در حدود پنجاه متر می شود گود تراست و بقیه اش مرتفعتر خیلی هم مرتفع است این قسمت دره کوچکی که شدت طغیان آب هست شاید پنج متر آب عبق نداشته باشد و در قسمت مرتفعتر نیم متر بهرحال در آن چهل متر آب مختصری دارد در صورتیکه آن قسمت دیگر بنگلی خشک است بعد از ۷ یا ۸ سال است که وزارت راه مشغول مطالعه است که پل موقتی روی نهر اب بزند و دوسال قبل کتیرانی آمدند بستند با یک نفر با یک شش کتی که برای مدت ششماه این پل تمام بشود این قرارداد بسته شد و این برای تمام این پل نبود برای یک قسمت بود بعد از مدتی که دومرتبه چند چشمه دیگر اضافه شد و هنوز طول پل کم است اگر بخوانند با اندازه ای بسازند که همه چشمه ها بسته شود باید بیشتر از آن اضافه شود الان آقایان آب در اراضی کشاورزی مسبل دیگری پیدا کرده است و خیلی چلو تر از پل اراضی را آب میکشد و بهامون میریزد بعد از مدتی باز گفتند روی این پل که بنا بود چوب بریزند تیر آهن می گذارند باز بعدیک قرارداد دیگری با همین کتیرانی بسته شد که روی پل چوب ریزی شود یک پل موقتی چوبی که باستی رویم متصل بشود بعد از این هم مطالعات این هم مناقبتش اینطور شد یعنی با این ترتیب که مدت دوسال است وزارت راه عمل میکند هنوز تمام نشده اما کتیرانی چه کرده؟ کتیرانی آمد دست خالی زاویل با اطمینانی که با ما موافقند راه و همکاران خودش داشت بکنند بان مانند دست کرد و شروع کرد بکوبیدن شمعهای این کار که آن شمع هاهم که وصله ای بود در صورتیکه ما از چهل فرسنگی زاویل به بیرجند و تربت و خراسان و تهران چوبهای قطور و بلند بهر میزانی و بلندی که بخواهند داریم علت اینک اول آنطور ناقص یک قسمت از پل را بسته بعد آمدند تیر آهن گذاشتند بعد چوب ریزی روی

پل را دومرتبه بنافیه گذاشتند علت چیست من که نمیفهم (بعضی از نمایندگان خودشان هم نمیدانند)

دکتر فیاض - اگر اینطور نباشد که پول نغله نمیشود

مشار - چرا خودشان خوب میدانند **بردلی** - البته خودشان خوب میدانند اینها مثل یک زنجیر بهم متصلند والا یک مأمور زاویل و یا بلوچستان نمیتواند اینهمه خلافتکار کند بکنند قرارداد که این شمعهای چوبی قیف مانند آهن کوبیده شود که بیشتر بزمن برود و اگر بیشتر فرو برود خرج کمتر می شود و محکم تر میشود آنهم که نشد الان با این سطح پل اگر بنا باشد فاضل آب از همین سیل بیاید آب از روی پل می گذرد چون سطح و کناره اطراف پل یائین تر است و اینها همه مشهود و دیدنی است آقایان پول از خزانه عمومی و سیله خرج کتیرانی نظیر روسای راه بلوچستان و سیستان مسئولیتی هم نیست مجازاتی هم نیست اینها چه جور باید بوظیفه شان عمل بکنند و چه جور میشود انتظار داشت نمی دانم هر چه شکایت کردیم و بنده میروم و می آیم فقط مدرک حرف کتیرانی است و رؤسای راه آقایان پادشاه ما از ما انتظار دارد اینها مراقت کنیم و حقایق را بگوئیم من اگر اینها را نکوبم خیانت می کنم (قات آبادی - ولی بگوش اینها فرو نمیروند) اگر گرفت فکر دیگری میکنم اما راجع به آب آقایان مثل هزار سال پیش در زاویل عمل شده است آب آمده است و جاده را برده است زاویل زمین مسطحی است کوه ندارد و مردم وقتی آب میرسند یک قدری منحرف میشوند میروند آن طرف تر و از طرف دیگر عبور میکنند هیچ احتیاجی نیست به مسبل که رسیدند حق مسبلها نیم متر و عرضشان از پنج تا ۱۰ متر است آنجا از شتر بیاده می شوند پوای پیاده با شتر از آنجا می گذرند میروند شیله آنجا هم یکدای هستند سیار

دکتر فیاض - چرا در اریال و زاویل بندینند

قات آبادی - مثل نمایندگان ملت که می نشینند

بردلی - این عدم انتظار دارند که طغیان آب بشود در این مواقع اینها بسته بندی میکنند که مسافرین را ببرند این کاری است که وزارت راه انجام داده (دکتر بیاض - ماشاءالله ماشاءالله) آقایان من عقیده ام این است که اگر بکارهایی که شده است رسیدگی بشود و دزدان مجازات بشوند بیشتر بهدفع و مقصود میرسیم تا بیابند و به این ترتیب بکنند (احسن است احسن است)

نایب رئیس - آقای معاون وزارت راه

معاون وزارت راه - بطوریکه حضور آقایان عرض کردم پل چوبی نهر اب که

در سال ۱۳۱۴ یک پل چهل متری در زاویل اعلیحضرت فقید ساخته شده بود این پل در سال گذشته در نتیجه طغیان فوق العادای که شد خراب شد و از سال گذشته مطالعه کردند که پل فلزی ساخته شود یا همان پل چوبی مثل سابق عرض کردم نتیجه مطالعه با اینجا منتهی شد که چون در اینجا سدهک و کنیک ساخته شده است و یک راه قابل اطمینانی برای عبور و مرور است و نتوانستیم که یک پل آهنی گران قیمت ساخته شود بنابراین یک پل چوبی هشتاد متری را شروع کردند و در نتیجه طغیان که شد دیدیم که این ۸۰ متر کافی نیست چهار متر اضافه کردیم و همچنین برای اینکه پل مستحکم تر باشد روپوش آرز فلزی قراردادیم و چون از آن مناقصه اولی تجاوز میکرد یک مناقصه جدیدی گذاشتیم و مطابق مناقصه جدید شروع بکار کردیم و الان هم مشغول کار هستیم هر چه کردیم هشتاد متر این پل کاملاً تمام شد است بابه کوبی و شمع کوبی شده است روپوش هم تیر آهنی انداخته شده است خیلی هم محکم و خوب ساخته شده است اگر آن طرف پل در زیر آب مستور است وقتی که آب فرو نشست بقیه تمام خواهد شد راجع به جور از روی شیله مردم عادت داشتند که از ساو دستهای بی درست کنند و عبور کنند (دکتر فیاض) آن بهتر بود چندین سال هم این عمل را میکردند منتهی وزارت راه برای این پل این وضع اسف آور تمام شود بنده شعاع خودم رفتم ببینم پل چوبی یک کشتی آهنی پیدا کردم شب و روز سرش کار کردم و کابل این را محکم کردیم و الان مردم کمال راحتی حتی ۵۰ نفر در این کشتی سوار میشوند و بر احوالی عبور میکنند و کتیرانی که در همانجا یک کاراژ ساخته شود کشتی در همانجا برای سالهای آینده هم بهر معنی اگر در سالهای آینده هم باز طغیان کرد که قطعاً طغیان خواهد کرد و از این کشتی استفاده کنند

ارباب - این سؤال راجع به پل غازیال بود؟

۳ - سؤال آقای دکتر دادفر راجع بپرداخت قیمت اراضی ایستگاه راه آهن مراغه و موکول شدن جواب آن به نایب رئیس - آقای دکتر دادفر - آقایان نمایندگان محترم استعضا دارند که در امتداد راه آهن وقتی که بدر بعضی از شهرها ایستگاه های راه آهن ایجاد میشود نفه آیک مقدار از اراضی شهرستانها مصادف با این ایستگاهها میشود و یک مقدار از اراضی هم در مسیر راه آهن واقع

می شود و راه آهن از این باغات و اراضی می گذرد . قانون صراحت دارد که وزارت راه باید قیمت این اراضی را بپردازد ولی متلازم مراغه نه الان یکسال است ایستگاه مراغه بنا شده یک دینار وزارت راه از این بابت بصاحبان باغات پول نداده سؤال بنده ظاهرش این است ولی جنبه دومش را بیشتر اهمیت می دهم برای اینکه بنده فکر میکنم که دولت خودش که مجری و حافظ قانون است چرا مالکیت را محترم نمی شمرد آیا دولت می تواند لیست سیواسیون یک مقاطعه کار را ده روز بتعویق بینامزد (نماینده کان-ابادی) آیا می تواند پول فلان کمپانی را ۵۱ روز بتعویق بیناندازد . بنده می خواهم ببینم بچه مناسبت قبل از اینکه پول اراضی را بدهند دولت و وزارت راه ساختمان کرده و مالکیت مردم را نقض کرده و اسباب زحمت مردم را فراهم کرده است و سالها است که پول مردم را نمی دهد (دکتر فاطمی - آقای وزارت راه هر کاری دلش می خواهد میکند) (قات آبادی - هر کاری را میکنند غیر از راه سازی) عرض کنم آقایان در ایستگاه مراغه ۴۵۰ هزار متر زمین است که راه آهن نصف کرده و متعلق به ۱۳۰ خانواده است مثلا ۹۱۰ متر متعلق بیک خانواده پنج نفری است که معر معاش آنها است یکسال است که این زمین را گرفته اند و همینطور سرگردان هستند و مال دیگران ۱۹۰ متر ۱۳۶ متر است این صحیح نیست بنده می خواهم سؤال کنم که وزارت راه کی قیمت زمینهای اینها را خواهد داد و چکار میکنند وزارت راه می گوید که سازمان برنامه باید بدهد و سازمان برنامه هم می گوید که وزارت راه نقشه هنوز نفرستاده ما نمی دانیم به مردم چه بگوئیم ، یک پرونده ای که ۵ برابر این پرونده ایست که دست من است دارد در مشهد ، در تبریز ، در مراغه ، در شاهرود در تمام این شهرستانها این کار را کرده اند چرا ؟ برای اینکه دولت حاضر نیست حق یک عده از رعایا و خرده مالکین را محترم بشمرد قانون در مملکت ما محترم است فقط برای اغنیا اگر چنانچه زمین ۱۰۰ هزار متری فلان آقارا می خواستند بگیرند دنیا زیر و رو می شد اما اگر یک رعیت زمین نصفه متری یا هزار متری داشت اگر ده سال هم بماند توجه نمی شودی از وزارت راه سازمان برنامه حواله می دهند و هی از دارم که وزارت راه یک فکر می کند اگر پول را خواهد داد زودتر بدهد تا مردم امیدوار بشوند به راجح دولت و بلاواسطه مردم باراضی مسیر راه آهن که از اراضی و باغات مردم شهرستانها می گذرد یک فکری بکنید که وقتی راه آهن از یک زمین هزار متری می گذرد و آنرا بدو قسمت می کند

و از جنبه انتفاع می اندازد این پولش را بدهد و تمام این پولها که آقایان تصور می کنند زیاد است با اندازه خروج دو چشمه یک پل نمی شود قیمت اراضی مراغه یک میلیون و نیم بیشتر نیست و با اندازه خرج ساختمان یک پل نیست ، با اندازه یک عشر قیمت یک سیواسیون نیست من مخصوصاً تقاضای کنم که توجه بفرمائید البته بعد از فرمایشات آقای معاون وزارت راه من عرایض مفصلی دارم که عرض خواهم کرد .

نایب رئیس - آقای معاون وزارت معاون وزارت راه - راجع به قیمت اراضی ایستگاه مراغه و سایر ایستگاه ها وزارت راه اقدام کرده و خیلی هم پیشرفت کرده منتهی آقای وزیر راه الان در مراغه هستند و مخصوصاً در مورد اینکار دارند رسیدگی میکنند و تقاضا کردند که جواب فطمی و صریح را بعد از مراجعت خدمتتان عرض کنم

دکتر دادفر - بنده متشکر می شوم **نایب رئیس** - برای اینکه جواب صریحی داده شود موکول می شود به مراجعت آقای وزیر راه از مراغه که بهمین منظور هم انجام گرفته است

۴ - اعلام تصویب صورت مجلس **نایب رئیس** - چون عده برای اخذ رأی کافی است تصویب صورت مجلس اعلام می شود

۵ - تقدیم چند فقره سؤال بوسیله آقای عمیدی نوری **نایب رئیس** - آقای عمیدی نوری عمیدی نوری - بنده چند سؤال دارم که تقدیم میکنم . **نایب رئیس** - مرحمت بفرمائید که

۶ - سؤال آقای مهدوی راجع به قیمت گازوئیل و جواب آقای معاون وزارت دارائی **سعید مهدوی** - سؤالی از وزارت دارائی کرده ام که راجع به قیمت مواد نفتی است در چندین سال قبل وقتی که بتزین و نفت با اندازه کافی در مملکت مصرف پیدا کرد سازمان برنامه حواله می دهند و هی از دارم که وزارت راه یک فکر می کند اگر پول را خواهد داد زودتر بدهد تا مردم امیدوار بشوند به راجح دولت و بلاواسطه مردم باراضی مسیر راه آهن که از اراضی و باغات مردم شهرستانها می گذرد یک فکری بکنید که وقتی راه آهن از یک زمین هزار متری می گذرد و آنرا بدو قسمت می کند

دیگری که الان در مملکت مصرف میشود و مردم را مبتلا باین سوخت کرده اند الساعه وقتی با آن موقع مقایسه میشود معرف گازوئیل بیش از نفت و بتزین است ولی باین فکر نیفتاده اند که در استانها و شهرستانها قیمت را تقلیل بدهند و الان قیمت گازوئیل مصرف داخلی یک برابر و نیم قیمت گازوئیلی است که در خارج از کشور مصرف میشود و گازوئیل ما بخارج صادر میشود و از آنرا تر بفروش میرود و بنده نمایانم که این مملکت نفت خیز که این اندازه نفت دارد چرا یک کمی هم خود مردم از این نفت استفاده نکنند ، بنده حساب کردم که الان قیمت گازوئیل در تهران درست نصف قیمت گازوئیلی است که در مشهد است و ثلث قیمت گازوئیلی است که در بلوچستان فروخته میشود ، بعقیده بنده اگر اینکار را شرکت نفت دولت تا بحال میکردند البته این امر از نظر اقتصادیات و رفاه و آسایش مردم خوب بود و یک مقدار زیادی در عرض آن بودجه ده میلیونی جنگل بانی که دولت هر سال در بودجه میکند این راه بهترین مبارزه برای جلوگیری از قطع چوب و جنگل است این را سؤال کرده ام که دولت تا بحال چه فکری کرده که مستحضر بشویم .

نایب رئیس - آقای معاون وزارت معاون وزارت دارائی - برای تهیه جواب سؤال جناب آقای مهدوی سؤال ایشان را وزارت دارائی فرستاده به شرکت ملی نفت ، آن شرکت جواب مختصری داده است که خلاصه آن اینست که شرکت مدتها است متوجه نقیصه این اختلاف قیمت بوده و اقداماتی در جریان است که بزودتر که ممکن گردد یک تاختی نر خوارا تأمین نماید و نتیجه پس از وصول جواب از شرکت باستحضار نماینده محترم خواهد رسید و این مختصر را قسمت بخش شرکت ملی نفت به وزارت دارائی فرستاده است که جواب نماینده محترم را بنده عرض میکنم .

نایب رئیس - آقای سعید مهدوی توضیحات دیگری دارند؟

سعید مهدوی - بنده تصور میکنم که مرض مطالعه در دست مثل امراض واگیر برای تمام مؤسسات و بینگهای دولتی یک مرضی شده (صحیح است) و برای جوابی که قانع کننده نباشد نمی توانند جواب قانع کننده ای به مطلبی بدهند این جواب را پیش می آورند که مشغول مطالعه هستیم ولی از این آقای شرکت ملی نفت باید پرسید که شما اگر از میکند که مدت های مدید مشغول مطالعه هستید برای وضعیت مملکت و مردم و اقتصادیات در این مدت مدید چه مطالعاتی کرده اید که امروز در جواب سؤال یک نماینده ای نه میتوانی رقم بدهید نه

میتوانید میزان مصرف را بدهید نه میتوانی جواب قانع کننده ای بدهید حقیقه سؤال و جواب در این مجلس اگر جرات نکنم بصورت مبتذل در آمده است و این خیلی قابل تأسف است که دولت ها توجه نمیکنند بنده که نظر خصوصی ندارم سؤال من برای روشن شدن یک قضیه ای است که ممکن است افراد یک مملکتی از آن استفاده کنند بهتر بود از این آقای که تحقیق کرده و این کاغذ را تحریر کرده پرسیده میشد که چرا از مطالعاتی که تا بحال شده و نتیجه ای که گرفته شده ما را مستحضر نمیکنند و این سؤال بنظر بنده بعد از سؤالی که راجع بپرک کردم و دولت آمد آن جواب را داد ، این سؤال از آن سؤال مضحک تر در آمده .

نایب رئیس - آقای معاون وزارت دارائی

معاون وزارت دارائی - جناب آقای مهدوی مطلبی را که فرمودند مجدداً بشرکت ملی نفت مراجعه میکنیم و دلایل می خواهیم که اقداماتی کرده اند و کی نتیجه می گیرند و نتیجه را بعرض میرسانم .

۷ - سؤال آقای دولت آبادی راجع بحاله رسیدگی جرم عده ای از متهمین قصر شیرین بطهران و جواب آقای کفیل وزارت دادگستری **نایب رئیس** - سؤال دیگری است آقای دولت آبادی .

دولت آبادی - بنده سؤالی از وزارت دادگستری کرده ام و میباید آقایان همکاران محترم بنده باین سؤال جواب توجه مخصوص بفرمایند زیرا برای اجرای اصل مسلم قانون اساسی است . بفرموده عرض بکنم که اگر ما می بکنیم که قانون اساسی یعنی سند مشروطیت ایران کدر دست ماست درست اجرا شود بدون تردید مقدار مهمی از مشکلات مملکت رفع میشود (صحیح است) ولی بسیار متأسفم که قوانینی در این مملکت اجرا میشود که با قانون اساسی تباین دارد ، تباین گفتیم برای اینکه معنی واضح و روشن را عرض کرده باشم و این قوانین با غفلت گذشته است و با غفلت اجرا شده است و هیچ حاصلی جز زیان و ضرر برای مردم نداشته است .

سؤالی که بنده از وزارت دادگستری کرده ام جناب آقای عمیدی نوری استدعا میکنم توجه بفرمائید چون می خواهم به اطلاع جناب عالی استناد کنم بنابراین باین بیانات توجه کنید سؤالی که بنده کردم از وزارت دادگستری این است که مردمی از کرمانشاه و قصر شیرین تلگرافی کرده اند که برخلاف قانون که بایستی پرونده ها در دادگاه جنائی استان رسیدگی بشود پرونده ها را بطهران احاله داده اند و این برخلاف قانون اساسی است می خواهم این

راو دلبش را عرض کنم و از آقایان بخواهم که برای اجرای يك اصل مسلم قانون اساسی امروز قیام کنند تلگراف را انفاذ بدهند. اکثر آقایان نمایندگان محترم کرمانشاه و همکاران محترم مجلس نشان دادم و پرسش کردم و آقایان هم دلیلی قوی ندادند که چرا این پرونده بطهران احاله شده است برای خواندن تلگراف از محتاتان نمی دهم خلاصه اش این است که جماعتی شکایت دارند که پرونده ای که در دادگاه جنائی کرمانشاه مطرح بوده است بطهران احاله شد است و از این جهت متحمل زیان و ضرر شده اند و در تلگراف دیگر نوشته اند که از ۶۰ نفر متهمین این پرونده ۴۰ نفر از آنها از ایران بدبختها فرار کرده اند از بس ژاندار مری رفته که اختطاری به آنها ابلاغ کند از این خانه بآن خانه متواری شده اند. این پرونده باید در دادگاه جنائی کرمانشاه رسیدگی شود تمنا میکنم آقایان دوستان عزیز باصل ۱۱ متمم قانون اساسی که من برایشان می خوانم توجه فرمائید «اصل ۱۱- هیچکس را نمی توان از محکمه ای که باید در باره او حکم کند منصرف کرده و مجبوراً بمحکمه دیگر رجوع دهند» فکر نمیکنم که برای این موضوع توضیحی لازم باشد که معادش چیست محکمه ای که برای رسیدگی صالح است باستی بآن کار رسیدگی کند اما در اصول دیگر قانون اساسی که توجیه پیدا کرده اند که احتیاج بوجود قوانین و اصلاحاتی دارند نوشته است مگر بمحکم قانون (صحیح است) من باب مثال اصل ۱۲ متمم قانون اساسی که ذیل همین اصل است می نویسد که حکم و اجرای هیچ مجازاتی نمی شود مگر بموجب قانون و بسیاری از اصول دیگر ولی در این ماده و این اصل ۱۱ ابدأ جمله دیگری ندارد خواهش می کنم آقایان بر دارند مطالعه کنند (عبیدی نوری - يك رتبه دیگر بغوانید) هیچکس را نمی توان از محکمه ای که باید در باره او حکم کند منصرف کرده و مجبوراً بمحکمه دیگر رجوع دهند. هیچ جای تردید نیست معنای آن این است که محکمه صالح باید بدعوای حوزه خودش برسد (عبیدی نوری - یعنی محکمه کرمانشاه) خوشبختانه این اصل ۸۶ را هم داریم که برای توجه آقایان بخواهم در متمم قانون اساسی اصل ۸۶ می گوید در هر کرسی ایالتی يك محکمه استیناف برای امور عدلیه مقرر خواهد شد بشرطی که در قوانین عدلیه مصرح است. بنابراین بموجب اصل ۸۶ محکمه صالح برای رسیدگی بدعوای دادگاه استان کرمانشاه و مرکز هر استانی است اصل ۱۱ هم بدون تردید نوشته است که هیچکس را نمی شود از محکمه ای که استیناف پرونده او رسیدگی بکند منصرف نمود من مجلس شورای ملی را در مقابل دو اصل

مسلم صریح قانون اساسی قرار می دهم اما قوانین دیگری که اینجاست و من خودم هم دارم بجای آنکه جناب آقای مجلسی کفیل وزارت دادگستری بخوانند من دارم اینست آن مقرراتی که طبق اصول معاکم می نویسد تمیز می توانند پرونده را احاله بدهد بجای دیگر بنظر من این قانون هیچ ارزشی ندارد و امروز که من توجه می دهم مجلس شورای ملی راه تخطی که از این دواصل قانون اساسی بشود و هر محکمه ای که حاضر برسد کی شود جرم است استنادی که در گذشته شده است برای اینکه پرونده هارا بجای دیگر احاله بدهند این بوده است که در بعضی جاها اوضاع و احوال خاصی پیش می آید که رسیدگی و حق گزارى میسر نیست آیا شرم آور نیست برای يك مملکتی که بگوید قوه قضائیه برای تشخیص حق از باطل دارم ولی اقتداری که او را مصون از تعزیرات و تزلزل کند ندارم بنظر من قابل تردید نیست که این موهن است اگر مملکتی نتوانست محکمه خودش را برای قضاوت و حق گزارى مصون از تزلزل نگاه دارد بعقیده من آن مملکت محاکمه درش نشود بهتر از این است که نقش حق بشود این مطلب من است (صحیح است) **نایب رئیس -** آقای کفیل وزارت دادگستری **کفیل وزارت دادگستری** (مجلسی) - بنده ابتدا اصل جریان امر را که مربوط بسؤال است جواب میدهم و بعد نسبت باصلی که جناب آقای دولت آبادی فرمودند جواب عرض می کنم راجع باصل سؤال هر چند در سؤال شده است فقط نام آقایان علی بار بختیاری و شیخ مراد قید شده و در پرونده موجود در اداره بازرسی کل کشور نام دو نفر مزبور صریحاً ذکر و منعکس نشده لیکن ظاهر آ مورد سؤال مربوط بیرونده کیفری آقای امیر احتشامی و کسان او و اهالی قریه سیدخلیل بانام آزار و شکنجه و نهب و غارت و قطع اشجار و قتل و جرح و داشتن اسلحه قاچاق می باشد. در این خصوص از سال ۳۱ بر اثر تصویب و اجرای لایحه قانونی از دیاد سهم کشاورزان مصوب سال ۳۱ فیما بین آقای امیر احتشامی وزارت عین محل که ضمناً خود رامالك اعیانی ملك آقای امیر احتشامی (قریه سیدخلیل) نیز میداند اختلاف پیدا شده که همین اختلاف منجر بشکایاتی به عنوان نهب و غارت و قتل وغیره و بالاخره اخراج زاهدین از قریه سیدخلیل و بکرشته مزاحمتها می شده است که در این مدت از طرف وزارت دادگستری با اعزام بازرسان قضائی بقصر شیرین رسیدگی و گزارش گردیده است از آنجمله گزارش آقای عملی رئیس دادگاه های استان مرکز

و آقای جمال الدین سماوی رئیس دادگاه های دیوان کیفری و آقای معزی بازرس قضائی اداره بازرسی کل کشور و آقای دادستان استان و رئیس دادگاه قصر شیرین مشمر بر اعمال نفوذ و قدرت عملی مشتکی عنه و کسان او و اخیراً توافق در رسیدگی بجریان امر و ملاحظه و جانبداری تمام مأمورین دولتی در حوزه املاک کردند و قصر شیرین در آن تاریخ می باشد که بالاخره بر اثر وصول تقاضاهای مکرر شاکیان و مطالعه سوابق امر و اعلام موضوع بدیوان عالی کشور رسیدگی بکلیه پرونده های کیفری مزبور بر طبق حکم شماره ۳۰۶۴ - ۳۰۶۵ - ۳۰۶۶ صادره از شعبه سوم دیوان کشور از حوزه قضائی استان - بحوزه قضائی تهران احاله گردیده است - و راجع به جزو عدلت قانونی احاله که در سؤاله آقای دولت آبادی نماینده محترم منعکس شده بطوریکه آقایان استحضار دارند در ماده ۲۰۷ آیین دادرسی کیفری ماده چهارم قانون ۱۶ آذر ماه ۱۳۰۶ موارد امکان احاله و ترتیب آن تعیین شده است که بموجب آن بدیوان کشور قانونا اجازه داده شد. در مواردی که انجام رسیدگی از روی بی غرضی و یا حفظ انتظام و امنیت عمومی ضرورت داشته باشد و این منظور در حوزه مربوطه تأمین نشود میتواند رسیدگی بیرونده کیفری را از حوزه مربوطه بحوزه دیگر احاله دهد از این جهت در تاریخ ۸۷۴۲۵۰ مطالعه سوابق امر و گزارشهای واصله و باستناد ماده ۲۰۷ و قانون ۱۶ آذر ۳۰۶ درخواست احاله بعمل آمده و دیوان عالی کشور با صدور حکم با احاله موضوع بحوزه قضائی تهران موافقت نموده است.

بنابراین در مورد سؤال احاله پرونده بر طبق اصول و قانون انجام شده و از لحاظ رعایت قانون ایرادی بنظر نمی رسد موضوع فعلا در دادگاه جنائی مرکز مطرح می باشد. این جواب سوال است اما راجع به موضوع قانون اساسی که فرمودند بنده بسیار تشکر میکنم از جناب آقای دولت آبادی که طرفدار حق و دادگستری هستند و اظهار می کنند که نظری برخلاف قانون اساسی نباید باشد البته بسیار صحیح است همانطور که در مورد قوانین دکتر مصدق مجلس شورای ملی باقیام و قعود رأی دادند که آن قوانین چون برخلاف قانون اساسی است ملغی است اگر می بینید که ماده ۲۰۷ قانون آئین دادرسی مدنی برخلاف قانون اساسی است باینکه میفرمائید که نباید است دولتی و مأمورین دولت قوانین را که برخلاف قانون اساسی است اجرا کنند این می رود روی استنباط اشخاص اگر معلوم شود بر شخصی روی استنباط خودش مواد قانونی که از مجلس شورای ملی میگذرد اطاعت نکنند و آنرا بموقع اجرا نگذارد خیال می کنم يك هرج و مرج اداری تولید خواهد شد (یکی از نمایندگان -

اینکه هست) البته هرج و مرج اداری اگر هست مربوط بکار اداری چیز دیگری است و کار مربوط باجرای قانون چیز دیگر ما بیائیم قوانینی که از مجلس شورای ملی می گذرد بگوئیم که با استنباط من برخلاف قانون اساسی است و ما اجرا نمیکنیم بنظر من اینطور صحیح نیست و هیچکس هم این کار را نمی کند البته در آمریکا اگر قوانینی بگذرد و بعد دیوانه ای کشور آمریکای حکم کند که برخلاف قانون اساسی است آن قانون اجرا نمیشود ولی در قوانین ما هیچ وجه ذکر نشده است فقط در يك مورد ذکر شده است که اگر هیأت عمومی دیوان عالی کشور یا شرایط معینی حکمی داد آن حکم در حکم قانون است اما دیوان کشور ما قضات ما مأمورین اداری ما بصرف استنباط خودشان باینکه این ماده برخلاف قانون اساسی است نمیتوانند آنرا اجرا نکنند این است که اگر واقعاً این ماده ۲۰۷ را مخالف قانون اساسی می دانند البته رای خواهند داد که ما هم تکلیف خودمان را بدانیم **نایب رئیس -** آقای دولت آبادی توضیح دیگری دارید فرمائید **دولت آبادی -** اینکه بنده گفتم و از قانون اساسی دواصل ۱۱ و ۸۶ را خواندم فکر نمیکنم که جائی پوشیده و مکتم داشت بخصوص صریح قانون اساسی است و بفرض این که کار غلطی شده باشد امروز که من این را پشت تریبون مجلس اعلام کردم تغلف از آن جرم است امامطلبی که جناب آقای مجلسی بیان کردند من نخواستم باخواندن تلگراف مردم آنجا خاطر آقایان را رنج بکنم ولی ناچارم کردند سؤالی که بنده کردم از وزارت دادگستری کجایش ارتباط با آقای امیر احتشامی داشت؟ و اصولاً این دو پرونده است چون در جوابی که به بنده داده شده است اشاره ای به آقای امیر احتشامی کرده است اولاً آقای امیر احتشامی را که بنده می شناسم بسیار مرد شریفی است، مرد آبرومندی است، در مرز مملکت یعنی میانه مرز ایران و عراق زندگی دارد که همیشه باهت آبروی مملکت است در دوران مصدق که از آن دوران شوم و نهجس و کثیف من همیشه احتراز میکنم نامی بیرم افراد حزب توده و حزب ایران در مملکت هرج و مرج ایجاد کردند و آتش را در قصر شیرین و کردند روشن کردند (پروفسور اعلم - حالا هم که حزب ایران سرکارش است) خدا حفظشان کند (پروفسور اعلم - حالا که ما حفظشان کرده ایم) اما آقای دکتر سنجابی که کرسی وکالت مجلس را گرفته بود تخریک کرد بر علیه امیر احتشامی بدست حزب ایران و حزب توده و ریختند مردم شاهدوست آنجا را کتک زدند قتل و غارت را خانین

ایجاد کردند من تأسفم از این است که بعد از چند سال باز هم فشار روی آنهایی آمد که گفتند مملکت و خدای شاه من تأثرم از این مطلب است. اما این تلگراف را میخوانم تلگراف این است این تلگراف میخوانم تلگراف این است که میباید استم چه پیش می آید و ببینید که من بآنجا چه جوابی داده ام گوش بدهید. جناب آقای دکتر اقبال نخست وزیر کیبه دولت آبادی نماینده مجلس کیبه وزارت دادگستری عطف بشماره فلان وزارت دادگستری اگر طبق رأی شعبه ۳ دیوان عالی کشور پرونده های مربوطه بقصر شیرین و بنام دیگری بطهران احاله گردیده چه ارتباطی باید پرونده مربوطه بر واقع ۱۶ اردیبهشت ۲۲ کردند که شصت نفر مؤدیان رعیت و کارگر و فقیر و فقرا در آن شرکت دارند و تاکنون نصف بیشتر آنها بهاک خارج و نقاط دور دست متواری گردیده اند دارد. برای باردوم استدعا و استرحام می نمایم که اگر نظر خاصی درباره دیگران باشد بدون جهت هزار نفر عائله گرسنه و بیچاره را بی سرپرست فرمائید والا باچاراً بقیه نیز متواری خواهیم شد. اکبر حیاتی وعده دیگری اما جواب

بنده چون یکی از خصوصیات بنده اینست که نامه و تلگراف کسی پیش من بالا جواب نخواهد ماند. کرد آقای اکبر حیاتی و دیگر شاکیان با حمایت قانون و توجه خاص اعلی حضرت همایونی براف اهالی کشور شما باید بکاروزندگی مشغول و به حفظ حق قانونی خود مطمئن باشید، جوابی که من باین مردم بدبخت داده ام این بوده است ولی هر روز احضاریه در خانه این عشاير و مردم می فرستند و یکی یکی از مرز میروند بگدائی اگر این آبروی مملکت است اگر این است حق گزارى باید بحال مردم این مملکت گریست. چرا خودمان را بکوچه علی چپ میزنیم؟ چرا حقایق را نمی بینیم؟ من هیچوقت از روزی سؤالی نمی کنم هیچ هوسی ندارم ولی از آنجائی که می بینم مطلب خودم را باید بگویم با دلیل حرف میزنم من دواصل قانون اساسی را اینجا پیش شما گذاشتم من از دیروز باشما صحبت نمیکنم ولی امروز میگویم هر کس برخلاف اصل ۱۱ و اصل ۸۶ قانون اساسی کسی را از محکمه ای که باید بحقش رسیدگی شود منصرف کند جرم است و طبق اصل ۴۶ و ۴۷ در هر مقامی که باشد جرم مرتکب

میشود. مجلس شورای ملی الان اکثریت دارد بنده پیشنهاد میکنم که چند اصل از قانون اساسی لغو شود بنده میتوانم این کار را بکنم ولی مجلس که نمیشود رأی بدهد این که شما میفرمائید درست است که نمی توانید قانون را اجرا نکنید آقا دولت هائی هم که بر خلاف قانون اساسی لایحه ای بر میدارند میآورند بمجلس اینها را هم باید تعقیبشان کرد و پاداششان داد تا مردم بدبخت این مملکت مجال نفس کشیدن داده شود که امیدوار باشند. امیر احتشامی بدبخت را در همان موقع بدست همین توده ایها گرفته توقیفش کردند بر خلاف حق آقایان کرمانشاهی ها که نشسته اند و کلای غرب میدانند. **خسرو قبادیان -** قضیه برعکس است. **۸- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه** **نایب رئیس -** بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان مستعضر است در جلسه روز گذشته ماده واحد ای مبنی بر اصلاح آئین نامه نسبت بسؤالات از وزراء گذشت طبق ماده واحد مزبور لازم است که از

هر يك از شعبات ششگانه سه نفر برای کمیسیون تحقیق انتخاب بشوند. بنده خواهش میکنم که آقایان کمیسیونها و شعب را امروز تشکیل بدهند و از هر شعبه ای سه نفر در اجرای ماده واحد مصوبه مجلس شورای ملی انتخاب بفرمایند و نیز شعبه ششم که يك نفر آقای دکتر شاهکار را برای نظارت در ساختمان انتخاب کرده است آقای دکتر شاهکار مستعفی شده اند چون انتخابات نسبی است و باید نفر دوم برگزیده شود نفر دومی نبوده است بنابراین طبعاً محتاج بتجدید انتخاب است بقیه شعبات سه نفر کمیسیون تحقیق و شعبه ششم سه نفر کمیسیون تحقیق بملاوه يك نفر بجای آقای دکتر شاهکار که از کمیسیون ساختمانی مستعفی شده اند انتخاب کنند. بنا بر این چون مجلس امروز کار داخلی دارد جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده موكول است به روزيك شنبه نهم تیرماه (مجلس یکساعت و چهل دقیقه قبل از ظهر ختم شد) **نایب رئیس مجلس شورای ملی - عماد تربتی**